

УДК 811.162.1'37

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/98-1-53>**Наталія МІНЄНKOBA,**

orcid.org/0000-0002-3219-1812

кандидат історичних наук, доцент,

доцент кафедри східної і слов'янської філології

Київського національного лінгвістичного університету

(Київ, Україна) minyenkova@gmail.com

ЛЕКСЕМА «TECZKA» У ПОЛЬСЬКОМУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Стаття присвячена комплексному лінгвістичному дослідженню семантичної трансформації лексики «teczka» у польському суспільно-політичному дискурсі кінця ХХ – початку ХХІ століття. Підкреслено, що попри значну кількість праць політологічного та правового спрямування, присвячених посткомуністичним трансформаціям, лінгвістичний аспект функціонування «люстраційної» лексики залишається менш репрезентативним. Метою статті є здійснення аналізу семантичного поля лексики «teczka», виявлення специфіки її конотативних прирощень та особливостей функціонування у суспільно-політичному дискурсі. Доведено, що в 90-х рр. минулого століття внаслідок оприлюднення архівів спецслужб Польської Народної Республіки (ПНР, пол. *Polska Rzeczpospolita Ludowa*) лексема «teczka» набула нового значення – «компрометуючі матеріали», «досьє». У роботі детально проаналізовано стійкі словосполучення, що стали частиною польської мовної картини світу: «noc teczek» як символ усунення уряду через компромат, «wojna na teczki» як опис виборчих технологій, «gra teczkami», що позначає технологічне маніпулювання архівними даними. Особливу увагу приділено антропонімічним фраземам, таким як «teczka Kiszczaka», «teczki Macierewicza», «lista Wildsteina» та «szafa Lesiaka», які посилюють негативну прагматику лексики «teczka», ще більше асоціюючи її зі страхом, зрадою та шантажем. На основі аналізу суспільно-політичного дискурсу, встановлено, що «течки» часто виступають як самостійні суб'єкти дії («teczki wypływają», «teczki zabijają»), вони здатні руйнувати репутації та змінювати вектори державного розвитку. У висновках стверджується, що лексема «teczka» пройшла шлях семантичної деривації від нейтрального значення шкільного, офісного приладдя до потужної політичної ідеології, яка відображає глибоку кризу довіри в суспільстві та незавершеність процесу розрахунку з минулим.

Ключові слова: лексема «teczka», суспільно-політичний дискурс, люстрація, семантична деривація, ідеологема, компромат.

Nataliya MINYENKOVA,

orcid.org/0000-0002-3219-1812

PHD of history, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Oriental and Slavic Philology

Kyiv National Linguistic University

(Kyiv, Ukraine) minyenkova@gmail.com

THE LEXEME «TECZKA» IN POLISH SOCIAL AND POLITICAL DISCOURSE

This article is devoted to a comprehensive linguistic study of the semantic transformation of the lexeme «teczka» (file/dossier) in Polish socio-political discourse of the late 20th and early 21st centuries. It is emphasised that, despite the significant number of works in the fields of political science and law devoted to post-communist transformations, the linguistic aspect of the functioning of «lustration» vocabulary remains under-represented. The aim of the article is to analyse the semantic field of the lexeme «teczka», to identify the specifics of its connotative developments and the peculiarities of its functioning in socio-political discourse. It is demonstrated that in the 1990s, following the release of the archives of the secret services of the Polish People's Republic (PPR, Polish: *Polska Rzeczpospolita Ludowa*), the lexeme «teczka» acquired a new meaning – «compromising materials», «dossier». The paper provides a detailed analysis of fixed phrases that have become part of the Polish linguistic worldview: «noc teczek» as a symbol of the government's removal through compromising material, «wojna na teczki» as a description of electoral tactics, and «gra teczkami», denoting the manipulation of archival data. Particular attention is paid to anthroponymic phrases such as «teczka Kiszczaka», «teczki Macierewicza», «lista Wildsteina» and «szafa Lesiaka», which reinforce the negative pragmatics of the lexeme «teczka», associating it even more strongly with fear, betrayal and blackmail. Based on an analysis of socio-political discourse, it has been established that «teczka» often act as independent agents («teczki wypływają», «teczki zabijają»); they are capable of destroying reputations and altering the direction of state development. The conclusions state that the lexeme «teczka» has undergone a process of semantic derivation from a neutral meaning of school or office supplies to a powerful

political ideologeme, reflecting a deep crisis of trust in society and the unresolved nature of the process of coming to terms with the past.

Key words: *the lexeme Polish «teczka» (file/dossier), socio-political discourse, lustration, semantic derivation, ideologeme, compromising material.*

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена значною трансформацією лексичного складу польської мови під впливом суспільно-політичних процесів кінця ХХ – початку ХХІ століття. Одним із найбільш репрезентативних прикладів таких змін є лексема «teczka» (укр. тека, папка), яка в сучасному польському дискурсі набула нового значення, стала частиною численних стійких словосполучень: «czarna teczka», «noc teczek», «wojna na teczki» і т.д. Сьогодні це слово є лексичним маркером, який вказує на складні процеси трансформаційних змін в історії Польщі, зокрема процесу люстрації, діяльності Інституту національної пам'яті (пол. Instytut Pamięci Narodowej, IPN).

Аналіз досліджень. Люстрації у політологічному та правовому аспектах як елементи посткомуністичних трансформацій і правосуддя перехідного періоду активно вивчались і зарубіжними авторами (Р. Девід, Л. Стан, Н. Недельські, Х. Уеш, А. Опалінська, П. Гжеляк, Я. Воленський, П. Жачек, Я. Холінський, П. Блажек та ін.), і вітчизняними вченими (С. Шевчук, О. Радченко, Н. Міненкова), разом з тим лінгвістичні дослідження даної проблеми є менш репрезентативні (А. Платек-Зибек, М. Ріттнер, К. Ожуг). Про фактор «teczek» як джерело люстраційної практики в Польщі, їх значення, збереження/знищення писали в своїх роботах багато польських авторів (А. Дудек, А. Опалінська, П. Гжеляк, Я. Воленський, П. Гонтарчик, С. Ценкевіч), проте більшість цих праць була зосереджена на політологічному, правовому аспектах проблеми, або історичних фактах, що й обумовлює актуальність цього дослідження.

Мета статті – здійснення лінгвістичного аналізу семантичного поля лексеми «teczka», тобто виявлення специфіки конотативних природжень, зміни значення, а також функціонування у сучасному суспільно-політичному дискурсі.

Виклад основного матеріалу. Після Другої світової війни політичні режими в країнах Центрально-Східної Європи «тримались» на службах безпеки, що створювали розгалужені системи агентів. Факти співпраці старанно фіксувались і зберігались у звичайних картонних теках. На початку 90-х минулого століття частиною системної трансформації стали люстрації – процедури верифікації політичної еліти у державних структурах та політичних партіях на предмет

співпраці з спеціальними службами (Міненкова, 2011: 504). Найважливішим джерелом для проведення люстраційних перевірок були документи, зібрані цими органами, які зберігались у звичайних картонних папках – «teczkach». Під впливом суспільно-політичних подій 90-х рр. ХХ ст. лексема «teczka» у польській мові набуває нового значення. Якщо раніше це слово, використовувалось для означення предмету до перенесення речей: картонна тека – шкільних; шкіряна – офісних, то в 1996 р. у «Словнику сучасної польської мови» вперше фіксується фразеологізм «mieć na kogoś teczkę» (укр. мати досьє на когось), що значило мати компромат, шантажувати когось. Отже, разом зі шкільною і офісною у суспільно-політичному дискурсі з'явилося інше значення течки – «компрометуючі матеріали», – спостереження, досьє, зізнання, зібрані службами безпеки щодо певної особи (Teczka. Wielki słownik języka polskiego). У лютому 2016 р. слово «teczka», саме в цьому новому значенні, було обрано ключовим словом місяця (Słowa roku, słowa miesiąca, słowa dnia, 2019: 67). Вибір був обумовлений тим, що дружина померлого генерала Ч. Кішака повідомила про те, що має течку з документами про співпрацю Леха Валенси з польськими спецслужбами у 1970-1976 рр.

З початку 90-х років ХХ ст. польський медіа-дискурс активно почав наповнюватися різноманітними стійкими словосполученнями частиною яких була лексема «teczka». Розглянемо їх більше детально.

«Noc teczek» (ніч тек) – походження ідіоми пов'язано з подіями, що відбулись 4–5 червня 1992 р. Тодішній міністр внутрішніх справ Антоній Мацеревиц представив Сейму список високопосадовців (включаючи президента Леха Валенсу), які начебто фігурували в архівах ПНР як таємні співпрацівники спецслужб. Ця подія призвела до відставки уряду Яна Ольшевського і започаткувала епоху політичного протистояння, заснованого на компроматі. Це стійке словосполучення уживається не тільки в публіцистичному, науковому дискурсах, також увійшло до шкільних підручників історії (Kontrowersje wokół dekomunizacji i lustracji).

«Wojna na teczki» (війна течок), цей вираз фактично став класичним для опису виборчих кампаній у Польщі у суспільно-політичному дискурсі,

течки перетворилися на методи усунення опонентів через звинувачення у співпраці зі Службою безпеки (SB), створення атмосфери підозри («на кожного є течка»). Лексема «teczka» «набуває виразно загрозливого значення – документи перетворюються на потужну політичну зброю. Одна з перших «війн течок» відбулась під час президентської кампанії 1990 р., пізніше практично в кожних виборах використовувався цей потужний політичний інструмент, а медіа дискурс наповнювали матеріали з цим фразеологізмом, який використовували, як прибічники, так і противники люстрації (Wojna na teczki).

«Gra teczkami» (гра течками)/«gra w teczki» (гра в течки) у сучасному суспільно-політичному дискурсі займає особливе місце, позначаючи перехід від ідеологічного протистояння до технологічного маніпулювання архівними даними. На відміну від мілітарної метафори «wojna na teczki», яка передбачає відкриту агресію та стратегію повного знищення репутації опонента, лексема «gra» (гра) вносить у семантичне поле концепту конотації азарту, кулуарності та стратегічного розрахунку. Архівний документ спецслужб ПНР перетворюється на специфічний вид політичної валюти.

Використання виразу «gra teczkami» у польських медіа часто використовувалось для критики самої процедури люстрації, акцентуючи увагу на «ігровому» характері використання архівів. Фрагмент інтерв'ю з А. Квасневським (7 вересня 1999):

- «A czy w Polsce jest gra teczkami w tej chwili?»
- Jest, niestety jest.
- Kto gra?
- Tak naprawdę to każdy, kto ma choć cząstkę

dostępu do tych informacji. I obawiam się, że gra nie traci na sile, a raczej zyskuje, choć jest to bardzo niekorzystne» (Wywiad dla Telewizji TVN).

Переклад:

- «А чи ведеться в Польщі зараз гра течками?»
- Так, на жаль, ведеться.
- Хто в неї грає?

– Насправді кожен, хто має хоч якийсь доступ до цієї інформації. І я побоююся, що ця гра не втрачає сили, а навпаки, набирає обертів, хоча це дуже шкідливо».

Отже, лексема «teczka» у цьому сполученні виступає фактором делегітимізації політичних еліт, оскільки підкреслює їхню залежність від «тіньових» механізмів минулого, відображає глибоку кризу довіри в польському соціумі.

«Czarna teczka» цей фразеологізм походить від чорної теки, яку кандидат у президенти Станіслав Тимінський показував під час передвиборчої кампанії 1990 р., стверджуючи, що в ній знаходиться

компромат на Леха Валенсу, який, доречі, він так і не показав, але за текою в який зберігалися документи таємних співробітників Служби безпеки у польській мові закріпився чорний колір.

«Dość dyktatu agentów w polityce! Dość czarnych teczek i haków w życiorysach! Czas przestać żyć historią, czas zając się przyszłością!» (Czarna teczka. Wielki słownik języka polskiego).

Переклад: «Досить агентам диктувати умови в політиці! Досить чорних течок і гаків у біографіях! Час перестати жити минулим, час зайнятися майбутнім!»

У сучасних медіа ресурсах на означення досьє, разом з «czarną teczką» також функціонують фраземи «tajna teczka» (Tajna teczka. Wielki słownik języka polskiego), часто у множині «tajne teczki» (тайні течки), або «esbecka teczka/ubeckie teczki» (Niech nie rządzą nami ubeckie teczki) (від назви SB Служба Безпеки у Польщі), а також «teczka personalna» найчастіше у документації Інституту національної пам'яті (Inwentarz archiwalny IPN. Słownik pojęć. «T».).

«Teczki wyciekają» (течки випливають) ідіома, що підкреслює несподівану появу архівних документів у публічному просторі. Дієслово «wyciekać» (випливати) акцентує увагу, що ці документи раніше були приховані, це створює відчуття неконтрольованості процесу: ніби правда сама пробивається на поверхню.

Про те, що люстрацію можна провести в цивілізований спосіб: «Wyciekające od czasu do czasu na powierzchnię teczki powinny być to wszystkim już dawno uzmysłowić» (Rozbrajanie teczek).

Переклад: «Випливаючі час від часу на поверхню течки (досьє) мали б уже давно про це всім нагадати».

«Teczki trafiają» (течки влучають) контекст цієї ідіоми передбачає «влучання в ціль» (як куля), це означає, що оприлюднений компромат досяг своєї мети – знищив кар'єру політика, «teczki zabijają» (течки вбивають) мають ще сильнішу негативну конотацію. У всіх трьох випадках «течки» виступають підметами. Це свідчить про те, що в польській політичній культурі документи з минулого сприймаються як самостійні гравці, які мають власну волю і здатні змінювати долі живих людей.

Як течки можуть «випливати» і «вбивати» (знищувати) людей показано у сучасному польському кіно. Зокрема у стрічці «Кріт», Рафала Левандовського (Kret, 2010). Капітан СБ Стефан Гарбарек (Войчех Пшоняк) течки ховає у лісі глибоко під землю, згодом продає його сину свого колишнього інформатора Павлу, який вирішує звільнити батька від шантажу. Позосталі досьє капітан зали-

шає собі зі словами «...to was nie dotyczy...» (укр. «...це вас не стосується...»).

Головний герой іншого художнього фільму «Хоровод» (Kogowód, 2007) Зджислав Домбровський (Ян Фрич) через течки, вирішив зникнути з життя, сфабрикувавши свою смерть. Страх, що його досьє тайного інформатора (КО, kontakt operacyjny «Kolega») буде оприлюднена і всі дізнаються, що це він був агентом і доносив на колег є сильнішим за усталене, комфортне життя.

У польському суспільно-політичному дискурсі ХХ ст. з'явилися також антропонімічні фраземи: «teczki Macierewicza» (течки Мацеревича), «teczka Kiszczaka» (течка Кіщака), «lista «Wildsteina»» (список Вільдштейна), «lista Milczanowskiego» (список Мільчановського), «szafa Lesiaka» (Шафа Лесяка).

Фразема «Teczka Kiszczaka» стала символом «приватної архівації» та сенсації. Ця сполука стосується документів, знайдених у 2016 році в будинку покійного генерала Чеслава Кіщака (колишнього міністра внутрішніх справ ПНР). В основі семантичного ядра лежить ідея незавершеності транзиту, доказ того, що ключові документи спецслужб не потрапили до державних архівів (Інститут національної пам'яті, ПНН) одразу, а зберігалися як засіб шантажу офіцерами служб. Крім того, ця назва нерозривно пов'язана з особою президента Л. Валенси (який у документації отримав псевдонім агент «Болек»). У медіа-дискурсі «teczka Kiszczaka» також функціонує як синонім «остаточного доказу» або «історичної бомби», що здатна зруйнувати фундамент міфу про мирну зміну влади в 1989 році. Вживання цієї сполуки часто супроводжується дієсловами „wstrząsnąć” (потрясти) або „wywrócić” (перевернути), що підкреслює її деструктивний потенціал для національного нарративу.

Інше семантичне значення має ідіома «teczki Macierewicza». Цей вираз відсилає до подій 4 червня 1992 року («ніч течок»), коли Антоній Мацеревич, перебуваючи на посаді голови МВС, представив список передбачуваних агентів серед вищого керівництва держави, у відставку був відправлений уряд Я. Ольшевського. На відміну від попередньої сполуки, тут акцент зміщений на суб'єкт оприлюднення. «Течки Мацеревича» – це символ активної, радикальної та часто контроверсійної державної політики пам'яті. У політичній мові ця сполука стала синонімом «полювання на відьом» для однієї частини суспільства та «акту вищої справедливості» – для іншої. Якщо «течка Кіщака» сприймається як об'єкт знахідки, то «течки Мацеревича» – як політичний акт, що розділив Польщу на два табори: пролюстраційний і антилюстраційний.

«Lista Milczanowskiego» (список Мільчановського) ідіома пов'язана з подіями 1995 р. (хоча список був підготовлений ще у 1991 р.), коли голова МВС Анджей Мільчановський звинуватив прем'єра Юзефа Олексі у шпигунстві на користь Росії (справа «Олін»). Ця ідіома стала символом використання спецслужб для внутрішньої політичної боротьби на найвищому рівні. Якщо «течки Мацеревича» – це розрахунок із минулим (ПНР), то «список Мільчановського» – це вже події у новій, посткомуністичній Польщі.

Словосполука «Lista Wildsteina» (список Вільдштейна) з'явилась у сучасному суспільно-політичному дискурсі під час подій, що відбувались у 2005 році – журналіст Броніслав Вільдштейн виніс із секретного архіву ІРН електронний індекс прізвищ (близько 160 тис. осіб), який згодом потрапив у мережу (Historia Listy Wildsteina). Ця ідіома стала символом «дикої люстрації» та хаосу, оскільки у списку не розрізнялися жертви і кати (там були і офіцери, і агенти, і ті, на кого просто завели справу).

«Szafa Lesiaka» (шафа Лесяка) – хоча тут замість лексеми «teczka» вжито «szafa», прагматика ідентична. Ян Лесяк був полковником спецслужб, який займався стеженням за політичною опозицією вже у 90-х роках минулого століття. «Szafa Lesiaka» це символ незаконного збору компромату спецслужбами в демократичній Польщі. «Шафа» тут виступає як метафора таємного сховища поза офіційним контролем держави.

Отже, у сучасній польській мові фраземи з антропонімами (Kiszczak, Macierewicz, Milczanowski, Wildstein) посилюють негативне значення лексеми «teczka».

Висновки. Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що лексема «teczka» у сучасному польському суспільно-політичному дискурсі пройшла складний шлях семантичної деривації: від нейтрального позначення канцелярського предмета до потужної політичної ідеологеми з негативним семантичним забарвленням – страху, зради, шантажу та недовіри. Нове значення перетворило його на символ «тіньової влади» минулого над теперішнім, а також на інструмент політичної дискредитації. Наявність «течки» (або навіть чутки про неї) автоматично ставлять під сумнів моральний авторитет публічної особи, перетворюючи її з суб'єкта політики на об'єкт маніпуляцій.

Лексема «teczka» є ключовим концептом «мови розрахунку з минулим» у Польщі. Її функціонування в медіа-текстах демонструє, як мова не лише відображає політичні процеси, а й активно конструює соціальну реальність, де минуле зали-

шається незавершеним і здатним впливати на конфігурацію влади в сучасності.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у порівняльному аналізі лексем з аналогічним до польської «течки» концептами в інших

мовах колишніх соціалістичних країн (наприклад, у німецькій подібне значення має вираз «akten», у чеській «svazek», а в українській «справа»), що дозволить виявити спільні та унікальні риси посткомуністичного мовного ландшафту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мінєнкова Н.Є. Люстрація як політична практика посткомунізму: приклад Польщі. *Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць*. 2011. Випуск 53 (10). С. 503-510.
2. Czarna teczka. *Wielki słownik języka polskiego*. URL: <https://wsjp.pl/haslo/podglad/9996/czarna-teczka> (дата звернення: 30.03.2026).
3. Historia Listy Wildsteina. *Rzeczpospolita*. URL: <https://www.rp.pl/plus-minus/art14493101-historia-listy-wildsteina> (дата звернення: 30.03.2026).
4. IPN i tajne teczki: przeszłość wciąż utajniona. *Onet.pl*. URL: <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/ipn-i-tajne-teczki-przeszlosc-wciaz-utajniona/5czbt71> (дата звернення: 30.03.2026).
5. Kontrowersje wokół dekomunizacji i lustracji. *ZPE*. URL: <https://zpe.gov.pl/a/wprowadzenie/D9AbnAFeg> (дата звернення: 30.03.2026).
6. Korowód, 2007. Opis filmu. *Filmweb*. URL: <https://www.filmweb.pl/film/Korow%C3%B3d-2007-338628> (дата звернення: 30.03.2026).
7. Kret, 2010. Opis filmu. *Filmweb*. URL: <https://www.filmweb.pl/film/Kret-2010-527534> (дата звернення: 30.03.2026).
8. Niech nie rządzą nami ubeckie teczki. *Niedziela.pl*. URL: <https://www.niedziela.pl/artykul/132784/nd/Niech-nie-rzadza-nami-ubeckie-teczki> (дата звернення: 30.03.2026).
9. Rozbrajanie teczek. *Wprost*. URL: <https://www.wprost.pl/72743/rozbrajanie-teczek.html> (дата звернення: 30.03.2026).
10. *Słowa roku, słowa miesiąca, słowa dnia* / За ред. М. Kwiecień, М. Łaziński, J. Bartmiński. Warszawa: Wydział Polonistyki UW, 2019. 156с.
11. Słownik pojęć. «T». *Inwentarz archiwalny IPN*. URL: <https://inwentarz.ipn.gov.pl/sownik/t> (дата звернення: 30.03.2026).
12. Tajna teczka. *Wielki słownik języka polskiego*. URL: <https://wsjp.pl/haslo/podglad/9982/teczka/1805788/tajna> (дата звернення: 30.03.2026).
13. Teczka. *Wielki słownik języka polskiego*. URL: <https://wsjp.pl/haslo/podglad/9982/teczka> (дата звернення: 30.03.2026).
14. Wojna na teczki. *Interia*. URL: <https://wydarzenia.interia.pl/felietony/news-wojna-na-teczki,nId,2148708> (дата звернення: 30.03.2026).
15. Wywiad dla Telewizji TVN. *PREZYDENT.PL. Oficjalna strona Rzeczypospolitej Polskiej*. URL: <https://www.prezydent.pl/archiwalne-aktualnosci/aktualnosci-rok-2000-i-starsze/wywiad-dla-telewizji-tvn,33102,archive> (дата звернення: 30.03.2026).

REFERENCES

1. Minienkova N.Ye. (2011). Liustratsiia yak politychna praktyka postkomunizmu: pryklad Polishchi. [Lustration as post-communism political practice: example of Poland] *Hileia: naukovyi visnyk: Zbirnyk naukovykh prats*. K., 2011. Vypusk 53 (10). S. 503-510. [in Ukrainian].
2. Żmigrodzki, P. (Ed.). (2007–2026). Czarna teczka [Black file]. In *Wielki słownik języka polskiego*. Instytut Języka Polskiego PAN. <https://wsjp.pl/haslo/podglad/9996/czarna-teczka> [in Polish].
3. Rzeczpospolita. (2026). Historia Listy Wildsteina [History of the Wildstein List]. <https://www.rp.pl/plus-minus/art14493101-historia-listy-wildsteina> [in Polish].
4. Onet Wiadomości. (2026). IPN i tajne teczki: przeszłość wciąż utajniona [IPN and secret files: the past is still classified]. *Onet.pl*. <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/ipn-i-tajne-teczki-przeszlosc-wciaz-utajniona/5czbt71> [in Polish].
5. Zintegrowana Platforma Edukacyjna. (2026). Kontrowersje wokół dekomunizacji i lustracji [Controversies surrounding de-communization and lustration]. *ZPE*. <https://zpe.gov.pl/a/wprowadzenie/D9AbnAFeg> [in Polish].
6. Filmweb. (2007). Korowód [Twists of Fate] [Film]. *Filmweb*. <https://www.filmweb.pl/film/Korow%C3%B3d-2007-338628> [in Polish].
7. Filmweb. (2010). Kret [The Mole] [Film]. *Filmweb*. <https://www.filmweb.pl/film/Kret-2010-527534> [in Polish].
8. Niedziela.pl. (2026). Niech nie rządzą nami ubeckie teczki [Let us not be ruled by UB files]. *Niedziela.pl*. <https://www.niedziela.pl/artykul/132784/nd/Niech-nie-rzadza-nami-ubeckie-teczki> [in Polish].
9. Wprost. (2026). Rozbrajanie teczek [Disarming the files]. *Wprost*. <https://www.wprost.pl/72743/rozbrajanie-teczek.html> [in Polish].
10. Kwiecień, M., Łaziński, M., & Bartmiński, J. (Eds.). (2019). *Słowa roku, słowa miesiąca, słowa dnia* [Words of the year, words of the month, words of the day]. Wydział Polonistyki UW. [in Polish].
11. Instytut Pamięci Narodowej. (2026). Słownik pojęć. «T» [Dictionary of terms. "T"]. *Inwentarz archiwalny IPN*. <https://inwentarz.ipn.gov.pl/sownik/t> [in Polish].

12. Żmigrodzki, P. (Ed.). (2007–2026). Tajna teczka [Secret file]. In Wielki słownik języka polskiego [The Great Dictionary of the Polish Language]. Instytut Języka Polskiego PAN. <https://wsjp.pl/haslo/podglad/9982/teczka/1805788/tajna> [in Polish].
13. Żmigrodzki, P. (Ed.). (2007–2026). Teczka [File/Folder]. In Wielki słownik języka polskiego [The Great Dictionary of the Polish Language]. Instytut Języka Polskiego PAN. <https://wsjp.pl/haslo/podglad/9982/teczka> [in Polish].
14. Interia Wydarzenia. (2026). Wojna na teczki [War on files]. Interia. <https://wydarzenia.interia.pl/felietony/news-wojna-na-teczki,nId,2148708> [in Polish].
15. Kancelaria Prezydenta RP. (2000). Wywiad dla Telewizji TVN [Interview for TVN Television]. PREZYDENT.PL. <https://www.prezydent.pl/archiwalne-aktualnosci/aktualnosci-rok-2000-i-starsze/wywiad-dla-telewizji-tvn,33102,archive> [in Polish].

Дата першого надходження статті до видання: 03.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 25.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

